

DET NASJONALE STATSADVOKATEMBETET

FOR BEKJEMPELSE AV ORGANISERT OG ANNEN ALVORLIG KRIMINALITET

Justis- og beredskapsdepartementet
Politiavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres referanse
13/1108-TKH

Vår referanse
2013/00517-2

Dato
5. april 2013

Høring om forslag til endring i passloven og passforskriften – utvidet adgang for politiet til å benytte opplysninger fra passregisteret

Det vises til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 20. februar 2013.

Det nasjonale statsadvokatembetet ser positivt på forslaget om å utvide politiets adgang til å få utlevert opplysninger fra passregisteret ved forebygging og etterforskning av straffbare forhold. Det er etter embedets syn åpenbart at dette vil være et tiltak som vil gi økt mulighet for en mer effektiv kriminalitetsbekjempelse. Embetet er videre enig i departementets vurdering av at de opplysninger som etter passloven § 8 annet ledd kan inntas i passregisteret ikke er av sensitiv karakter og at politiets bruk av passopplysninger for den enkelte innbygger ikke vil innebære noen fysisk eller umiddelbar ulempe.

Etter embedets syn bør utgangspunktet for politiets adgang til bruk av opplysninger i passregisteret være avhengig av politiets saklige behov. Det antas dette er en av begrunnelsene for at det ikke er noe krav om strafferamme, for eksempel i den foreslåtte passloven § 8 a bokstav b.

Etter embedets syn bør dette også være utgangspunktet for så vidt gjelder bruk av opplysninger i passregisteret ved forebygging og etterforskning av straffbare forhold, jf den foreslåtte passloven § 8 a bokstav c. Bestemmelsens formål, en effektiv kriminalitetsbekjempelse, tilsier derfor etter embedets syn at kravet til strafferamme fjernes.

I alle tilfelle bør kravet til strafferamme settes lavere. Staffeprosessloven § 158 gir regler om politiets adgang til å innhentes biologisk materialet. Etter embedets syn vil dette i hvert fall ikke være et mindre inngripende tiltak enn at politiet får adgang til å søke i opplysningene fra passregisteret.

Når hensikten med lovendringen er å få en mer effektiv kriminalitetsbekjempelse, bør en konsekvens være at vilkårene for å få utlevert passopplysninger er de samme ved forebygging (avverge) lovbrudd og ved etterforskning av lovbrudd.

Departementet begrunner sitt forslag om at det bør være forskjellig nedre grense ved forebygging av straffbare handlinger og etterforskning av straffbare handlinger med at "Hva som kan være forebygging av straffbare forhold, er mindre konkret en hva som inngår i en etterforskning". Det er for embedet noe uklart hva som menes med dette.

Embetet er enig med departementet når det finner at det kan være av stor betydning for politiet, ved forebygging av kriminalitet, at politiet har anledning til å benytte opplysninger i passregisteret. Departementet nevner som eksempel bruk av passfoto for å identifisere barn slik at tiltak kan iverksettes som reduserer risikoen for at barnet blir utsatt for straffbare forhold. Det synes meningsløst å utarbeide regler som gjør at politiet må avvente til den straffbare handlingen er begått før tilgjengelig verktøy kan benyttes. Dette særlig når verktøyet, bruk av opplysninger fra passregisteret, ikke vil innebære noen fysisk eller umiddelbar ulempe.

Dersom det skal innføres en "terskel" for utlevering av opplysninger fra passregisteret bør dette etter embetets mening være den samme som etter straffeprosessloven § 158.

Med hilsen

Siri S. Frigaard
førstestatsadvokat

Petter Mandt
statsadvokat